

KHALIL GIBRAN

ILA PROFETO

Editerio Sudo 2023

Khalil Gibran

***ILA PROFETO**

Tradukita da Partaka

Unesma libra edituro

Editerio Sudo

Espinho, Portugal

mayo 2023

*Ila profeto

Khalil Gibran (1883–1931)

Originala titulo: *The Prophet* (1923)

Revizita da Gonçalo Neves (n. 1964)

Unesma libra edituro, mayo 2023 (pdf-libro)

Espinho, Portugal

Todos os direitos reservados / Omna yuri rezervita

Verko en Ido (Idolinguo, Linguo Internaciona di la Delegitaro,

Idiomo di Omni)

© Partaka

editerio.sudo@gmail.com

KONTENAJO

LA NAVO-ARIVO	5
PRI AMORO	11
PRI MARIAJO	14
PRI KINDI.....	15
PRI DONACAJI.....	16
PRI NUTRIVO	19
PRI LABORO.....	21
PRI GAYESO E TRISTESO	24
PRI HABITEYI.....	26
PRI VESTARO	29
PRI KOMPRAR E VENDAR	30
PRI KRIMINO E PUNISO.....	32
PRI LEGARO.....	36
PRI LIBERESO	38
PRI RACIONO E PASIONO	40
PRI CHAGRENO.....	42
PRI SU-KONOCADO.....	43
PRI DOCADO	44
PRI AMIKESO	45
PRI KONVERSADO	47
PRI TEMPO	48
PRI LO BONA E LO MALA	49
PRI PREGADO	52

PRI PLEZURO	54
PRI BELESO	57
PRI RELIGIO	60
PRI MORTO	62
LA DEPARTO	64
GLOSARIO	75

LA NAVO-ARIVO

Almustafá, la selektito e la amato, qua ipse esis auroro en sua dii, vartis dum dek-e-du yari, che l'urbo Orfalís, la navo qua retroduktus il aden la insulo, ube il esis naskinta.

E dum la dek-e-duesma yaro, ye l' sepesma dio di Ailul, la rekolto-monato, Almustafá acensis la kolino, proxim l'urbo-muraro, ed admiris la maro; ed il vidis sua navo apareskar meze dil nebulo.

Lore, apertesis admaxime ilua kordio-pordi, ed il permisio a sua joyo flugar adsuper la maro. E klozante la okuli, il ekfluigis pregajo en la silenco di sua anmo.

* * *

Dum ke il esis decensanta la kolino, il tristeskis e pensis en sua kordio: Quale' me departos pace e sen tristeso? No, me ne sucesos livar ica urbo, sen ke mea spirito laceresos.

Senfina esis la jorni di chagreno, quin me travivis interne di olua muraro, ed esis senfina la nokti di solitareso; e qua' povas forigar su ipsa de sua chagreno e solitareso sen tristigar sua anmo? Esas nombrozega la fragmenti di mea spirito en ica stradi, e nombrozega esas la filii di mea anhelo, qui marchas nuda ibe, che l' kolinaro; e quale' me povas forigar me ipsa de li, sen experiencar angoro e doloro?

Esas ne nura vesto to, quon me renuncas hodie, sed anke pelo, quan me ipsa ektiras per mea propra manui.

Esas anke ne nura pensajo to, quo restas dop me, sed kordio dolcigita da hungro e dursto.

Tamen, me ne darfes ajornar plu longe mea parto.

La maro, qua postulas omno por su, advokas me, e me mustas embarkar.

Nam restadar hike, mem se la hori brulos en la nokto, equivalas glacieskar, kristaleskar e restar kaptita en mulduro.

Volunte me kunportus omno quo esas hike, ma quale?

La voco ne povas sustenar la lango e la labii, qui alizis ol. Ol mustas, sole, durar serchar la etero.

Sola e sen sua nesto, l'aglo flugos defiante l' suno.

* * *

E kande il pardecensabis la kolino, il turnis sua kapo ed admiris itere l' maro, ube sua navo esis proximeskant al portuo; e sur olua pruo esis la maristi, li omna homuli di ilua propra lando.

E del fundo di sua anno, il klamis a li tale: Filii di mea anciena matro, kavalkeri sur la ondaro: quante ofte vi desankragabas en mea revii! E nun, vi arivas a me dum ke me vekas de mea maxim profunda sonjo!

Me esas pronta departar, e mea anxio, kun sua seglaro desfaldita, vartas nur la vento.

Me aspiras nur un plusa kelketo ek aero en ica serena etoso; nur un plusa amoza regardo ad-dope, e pose me rajuntos vi por divener un plusa navisto inter navisti.

E tu, maro imensa, matro vigilanta; tu, qua esas l'unika paco e l'unika libereso por la fluvio e por la rivereto: saveskez ke esos nur un plusa kudo en ica rivereto; nur un plusa agreabla murmuro en ica paceyo, e pose me aceptesos da tu quale guto infinitezima en oceano senlimita.

* * *

Dum marchar, Almustafá videskis, ye fora disto, viri e mulieri haltigar sua labori, che semeyi e vit-agri, e hastoze irar al pordegi dil urbo.

Ed il askoltis voci advokar il per ilua nomo e, per klami de agro ad altra agro, interkomunikar pri la navo-arivo.

* * *

E lore, il dicis a su:

Ka l' departo-dio esos anke l' asemblo-dio?

Kad on dicos, ke mea nokto esis advere mea auroro?

E quon me donacos a ta qua haltigabas sua plugilo ye mikanelo, ed a ta qua haltigabas la muel-disko di sua presilo?

Ka mea kordio atingos arboro plenigita de frukti, quin me povos rijuntar por disdonar oli a li?

Ka mea deziri sucesos divenar quaza fonto, qua plenigos lia kupi?

Ka me esos harpo, quan la dextra manuo povos plear, o fluto quan lua eksufluri povos trairar?

Serchero di silenci; yen to quo me esas; ma, eska me trovis ula trezoro che l' silenci, quan me povez ofrar a li kun plena fido?

* * *

Se hodie esas advere l' dio por rekolteskar, me questionas me: qua' agrin me seminizis ed en qua' periodi me obliiviis semar?

Se nun esas advere l' tempo leveskar mea lanterno, ne esos mea fairo to quo brulos en ol.

Me levos mea lanterno vakua ed obskura, e la nokto-gardanto ne esos ta qua plenigos ol per oleo ed acendos ol.

* * *

Ton omna ilu dicis parole, ma mult altra paroli restis en la profundajo di ilua kordio. Nam ne mem il ipsa povis esprimas lua maxim profunda sekretajo.

* * *

E kande l' profeto eniris l'urbo, la tota popolo iris amase renkontrar il ed advokis il per klami, quaze per unika voco.

E la homi maxim evoza dil urbo proximeskis e dicis ad il:

Ne forirez de ni!

Tu esis quaza kulmin-punto lumifanta che nia oldeso, e tua yuneso docis a ni omna revar.

Tu esas nek stranjero nek invitito inter ni, sed nia filio e nia amato.

Nia okuli ne ja sufrez la hungro regardar tua vizajo!

* * *

E la sacerdotuli e la sacerdotini dicis ad il:

Ne permitez ke l'ondaro maral separez ni, e ke habitir tanta yari inter ni divenez nura memorajo.

Tu habitabas inter ni quale spirito, e tua ombro esis quaza lumo adsur nia vizaji.

Tre multe ni amabas tu, ma nia amo nule povas esprimas per paroli, ed ol restis parkovrita per veli.

Tamen, ol venas nun por advokar tu, ed ol su levas kom revelo avan tu.

Ed omna-tempe eventis lo yena: l'amo deskovras sua propra profundeso erste pos la separo-tempo.

* * *

Altra plusa homi iris ad il, ed ilun pregis ne departar. Tamen, il restis tacanta. Il nur abasis la kapo; e ti qui trovesis apud il observis ilua lakrimi glitanta adsur ilua pektoro.

E la tota popolo ed il marcheskis vers la granda placo, opoze al templo.

* * *

Lore, muliero *kuya nomo esis Almitra ekiris la santuario. E ta muliero esis vidanto.

Almustafá regardis el kun granda tenereso, nam el esis l'unesma persono qua serchis il e kredis il, kande il jus arivabis en l'urbo.

E la vidantino salutis il tale:

Profeto de Deo, tu qua serchas la infiniteso: dum tre multa tempo, tu serchabas la disti de tua navo, e nun tua navo arivis, e tu mustas departar.

Profunda esas la nostalgio retrovenar aden la lando di tua memoraji; aden ta loko ube habitas tua maxim granda deziri. Nek nia bezoni nek nia amo sucesos retenar tu.

Tamen, ante livar l'urbo, parlez a ni e livrez a ni kelko de tua vereso, ni tun pregas.

E ni transmisos ta vereso tua a nia filii, e li suafoye transmisos ol a lia filii por ke ol ne perizez.

Che tua solitareso, tu permanabas apud nia dii; e dum tua vigilo, tu audabas la ploro e la rido de nia sonjo.

Konseque, nun, ni pregas tu deskovrar to, quo esas che nia internajo, e dicar a ni to omna, quo revelesis a tu, relate l' nasko e la morto.

Ed Almustafá respondis:

Populo di Orfalís: Pri quo altra me povus parlar a vi, se ne pri to, quo ankor esas vibranta en via anni?

PRI AMORO

Pose, Almitra dicis a lu: “Parlez a ni pri amoro!”

Almustafá levis la kapo, regardis la turbo, ibe asemblata, ed omni taceskis. E lu, per voco impozanta, dicis:

Kande amoro atingos vi, sequez ol.

Mem se olua voyeti esas eskarpa e difikulta.

E kande vi vidos vi ipsa envolvita sub olua ali, livrez vi ad ol, mem se l’espado, quan ol celas sub sua plumaro, vin vundas.

E kande ol parlos a vi, kredez ol, mem se via revi sukusesas da olua voco, same kam gardeno destruktetas dal vento nordal.

* * *

Nam same kam amoro rekompensas vi, ol anke krucagos vi.

Same kam ol igas vi kreskar e prosperar, ol anke igos vi pose frenagar.

Same kam ol acensas til via supraji, e karezas la maxim delikata branchi, qui sub la suno tremas.

Ol anke decensos til via radiki e sukusos li, mem se li esas maxim fixeskinta en la tero.

* * *

Ol rekoltos vi quale maizo-spiki.

Ol frapos vi per flogilo, por ke vi sentez via senpoveso.

Ol agitos vi til senpeligar vi.

Ol muelos vi til atingar de vi la blankeso.

Ol petrisos vi til flexebligiar vi.

E pose, ol destinos vi a sua sakra fairo, til divenigar vi pano benedikita che l’ sakra festo di Deo.

Ton omna amoro agos kun vi, por ke vi omna konoceskez la sekretaji dil kordio, e por ke, per tal konoco, vi sukcesez divenar fragmento dil kordio di la vivo.

Tamen, se pro via pavoro, vi serchus nur la paco e la plezuro dil amoro, ta-kaze, esus preferinda parkovrar via nudeso ed eskapar del agitado dil amoro vers mondumo sensezona, ube vi povos ridar, ma nule exhaustar via rido; e plorar, ma nule varsar via tota lakrimaro.

* * *

Amoro donas nur por su ipsa e prenas nur de su ipsa.

Amoro posedas nulo e deziras posedesar da nulu; nam amoro plenigesas per amoro ipsa.

* * *

Kande vi amoro, vi ne dicez: “Deo esas che mea kordio”; plu bone dicez: “Me esas che l’ kordio di Deo”.

E vi ne kredez esar kapabla direktar la evoluciono dil amoro; nam amoro, kaze ke ol judikos vi kom digna, direktos via evoluciono.

* * *

Amoro havas nul altra deziro, ultre kontentigar su ipsa. Tamen, se vi amoro, e ne-eviteble genitesas deziri, permisez a li esar via:

Por ekfluar, e ke li esez quale l’ rivereto, qua kantas sua melodio a la nokto.

Por deskovrar la doloro de la ecesiva tenereso.

Por faltar vundita da via propra amor-komprenado, e sangifar
dum parplenigar via juo.

Por vekigar, dum la jornesko, kun la kordio alizita, e
gratitudar un plusa dio di amoro.

Por repozar, dum la dimezo, e meditar pri la extazo di amoro.

Por retrovenar gratitudoza adheme, lor la fino dil jorno.

E pose dormeskar kun pregajo al amorato, che via kordio, e
kanto di laudo, che via labii.

PRI MARIAJO

Almitra itere audigis sua voco e dicis:
Quon tu pensas pri mariajo, maestro?
Ed il respondis:
Vi naskabas kune, e tale vi duros por sempre.
Mem kande l'ali blanka di la morto disipos via dii.
E vi esas anke kuna che l' memorado di Deo.
Tamen, voluntez permisar l' existo di spaci en via uniono.
E lasez ke l' ventaro cielal dansez inter vi.

* * *

Vi amarez l'unu l'altru, ma ne transformez amoro a karcero.
Es preferinda, ke olta esez desquieta maro inter la plaji di via
anmi.

Plenigez via kupi reciproke, ma ne drinkez nur ek un de li.
Interinvitez a via pano, ma ne manjez del sama loncho.
Kantez e dansez ensemble, e juez admaxime; ma singlu
restez tempope sole.

Quale sole restas singla kordo di liuto, quankam ol tremas
ensemble kun le cetera sub la sama muziko.

* * *

Interdonacez la kordio, ma singlu esez lua fidinda gardero.
Nam nur la mano di la Vivo povas kontenar via kordii.
E vi durez permanar unionita, ma ne tro proxima.
La koloni dil templo stacas ferma e separita inter su.
E querko e cipreso ne kreskas ye l'ombro di l'una l'altra.

PRI KINDI

E muliero, qua esis portanta sua bebeo anpektore, dicis:
Parlez a ni pri kindi!

Ed il dicis:

Via kindi ne esas via.

Li esas filii dil anxio di la Vivo.

Li konceptesas per vi, ma ne da vi.

E malgre ke vi kunhabitas, li ne apartenas a vi.

* * *

Vi darfas donar a li via amo, ma ne via pensi.

Nam li posedas le sua.

Vi povas gastigar lia korpi, ma ne lia anmi.

Nam olci habitas la domo dil futuro, quan vi ne povas
konocar; ne mem per via sonji.

Vi povas esforcar esar tal qual li esas, ma vi ne probez igar li
tal qual vi esas.

Nam la vivo ne retromarchas, nek haltigas sua pazo che l'
tempo pasinta.

Vi esas l'armo-arko de qua via filii forjetesis kom vivanta
flechi.

L'Arkerero vizas la skopo, sur la voyo dil infiniteso, e vin
kurvigas per Sua povo, por ke l' flecharo povez atingar foreso e
rapideso.

Via kurvigo dal manuo dil Arkerero esez plezuroza!

Nam same kam Lu amas la fluganta flecho, tale anke Lu
amas l'arko qua tensesas.

PRI DONACAJI

Richa viro quik dicis: Parlez a ni pri donacaji!

Ed il respondis:

Vi donacas tre poke, kande vi donacas ek to, quo esas via. Donacez ek vi ipsa, e vi advere donacos.

Quo' esas via posedaji, ultre kozi quin vi amasigas quale trezori, pro ke vi timas indijar li future?

E la futuro..., quon' la futuro portos al hundo previdema, qua enterigas osti, che sablo ne-presita, dum sequar la pilgrimanti survoye al urbo santa?

E quo' es neceseso, ultre timo pri neceseso ipsa?

Kande via puteo restas plenigita, eska via timo durstar ne esas dursto ne-kalmigebla?

Esas uli qui donacas nur poko ek lo multa, quon li posedas, e pluse, li agas lo kun ostentemeso; tamen, lia okulta deziro transformas lia donacaji ad ulo senvalora.

Esas uli qui posedas poko e donacas omno.

Ici esas ti, qui kredas la vivo e la jenerozeso di la vivo, e lia kofro nul-tempe vakuigesas.

Esas uli qui donacas kun plezuro, e ta plezuro es lia rekompenco.

Esas uli qui donacas kun doloro, e ta doloro es lia puniso.

Tamen, esas kelki qui donacas e, lor donacar, ne sentas doloro, nek serchas plezuro, nek donacas por haste divenar plu vertuoza.

Li donacas same kam, envale, la maxim humila floreto fuzas sua odoro che l'ambiente.

Deo parlas per lia manui; e per lia okuli, Lu subridas adsur la facio dil tero.

Bonesas donacar, kande on demandas de vi, ma plubonesas donacar kordio-impulse.

E por anno prodigema, querer la indijanto esas plu granda plezuro kam la donaco-plezuro ipsa.

Kad esas ulo via, quon vi dezirus retenar e gardar?

To omna, quon vi posedas, ula-die donacesos.

Konseque, donacez nun, kande l' tempo dil donacaji povas esar ankor via e ne di via heredonti.

* * *

Freque vi dicas: “Me donacus, ma nur a ta qua meritas lo.”

Ne parlas tale l'arbori en via gardeni, nek la bestiaro en via ruri.

Li donacas por vivar, nam retenar es mortar.

Kun certeso, ta qua esas digna recevar sua jorni e sua nokti, esas anke digna recevar de vi.

E ta, qua meritis drinkar ek l'oceano di la vivo, meritas plenigar sua kupo ek via rivereto.

Ed ube' ni trovos plu granda dezerto, kam ibe, ube mankas karitato, ed ube esas nek fido por demandar, nek plezuro por donacar?

E qui' vi esas, por ke, koram vi, la homi koaktezez montrar a vi la pektoro, e deskovrar a vi lia fiereso, tale ke vi videz, nude, lia meriti e fiereso?

Videz, unesme, ka vi meritas esar donaceri e donacilo.

Nam es advere la vivo ipsa ta qua donacas la vivo, dum ke vi, qui konsideras vi kom donaceri, esas certe nura testi.

* * *

E vi, ti qui recevas – e vi omna esas receveri –, accepez charjar nula gratitudo-pezo, por ke, tale, jungesez nula yugo sur vi ipsa, e sur ta qua donacas.

Es preferinda ke, quaze per ali, vi flugez kun la donacero multe plu alte kam lua donacaji.

Nam se vi montras plu granda gratitudo kam olta, quan vi advere sentas, vi igos la karitato dubtar, ke lu havas la tero jeneroza kom matro, e Deo kom patro.

PRI NUTRIVO

Oldula gasteyestro suplikis: Parlez a ni pri nutrivo!

E lu dicis:

Dezirinde vi povus vivar ek l'aromo dil tero, same kam aeral planto vivas ek la lumo.

Ma, quoniam vi mustas mortigar por manjar, e furtar del bestio nove naskinta lua lakto matral por kalmigar via dursto, permisez ke lo esez amego-ago.

E lasez ke via tablo esez altaro, ube sakrifikesas la pura ed inocenta bestiaro dil bosko e dil prato, por tale sakraligar to, quo es maxim pura ed inocenta che homo.

* * *

Kande vi mortigos bestio, dicez a lu en via kordio: "Dal sama povo, qua nun asasinas tu, me esos anke asasinata, e same konsumata.

Nam la lego, qua tun pozis en mea manui, men pendos de altra manui plu povoza.

Tua sango e mea sango esas nur to, quo nutras l'arboro dil cielo".

* * *

E kande vi despecigigos pomo per via denti, dicez ad ol en via kordio:

Via semini habitos en mea korpo.

E la burjoni di via futuro florifos en mea kordio.

E via aromo esos mea nutrivo.

Ed ensemble ni juos tra omna sezoni.

* * *

E che l'autuno, kande vi rekoltos la vit-beri en via vit-agri
por transportar li aden la presilo, dicez a li en via kordio:

Anke me esas vit-agro, e mea frukto adportesos al presilo.

E quale vino nova, me konservesos en eternal bareli.

E dum la vintro, kande vi exhaustos la vino, lasez ke en via
kordio intonezez, po singla kupo, un kansono.

E permisez ke, en ta kansono, esez memorajo dil autunal
diaro, dil vit-agro e dil presilo.

PRI LABORO

Pose, rurano demandis: Parlez a ni pri laboro!

E lu dicis:

Vi laboras por harmoniar kun la tero e kun l'anmo di la tero.

Nam esar ociera es divenar ne-konocato por la sezoni, ed es desertar del kurtezo di la vivo, qua iras kun majestoza submiseso vers l'infinito.

* * *

Kande vi laboras, vi esas fluto en kuya kordio la susuro dil hori divenas muziko.

Qua' de vi dezirus esar hoboyo muta e tacanta, kande omnu kantas unisone?

* * *

On sempre dicis a vi, ke laborar es malediko, e ke omna labori esas desfortuno.

Tamen, me dicas a vi: kande vi laboras, vi realigas parto dil maxim anciena revo dil tero, qua destinesis a vi de pos lua nasko.

E durigante sempre via laboremeso, vi amos advere la vivo.

Ed amar la vivo danke laboro es intimeskar kun la maxim okulta sekretajo di la vivo.

* * *

Tamen, se dum via aflikteso, vi sentas la nasko kom doloro, e to, quo sustenas la karno, kom malediko impresita sur via

fronto, ta-kaze me atencigas da vi, ke nur la sudoro di via fronto lavos to, quo sur olca skribesis.

* * *

On sempre dicis a vi anke, ke la vivo esas tenebroza; e lor via laxesko, vi reperkutas to, quo dicesis da fatigeso.

E me dicas, ke la vivo esas ya tenebroza, ecepte kande existas aktiveso.

Ed omna aktiveso esas blinda, se ne existas konoco.

Ed omna konoco esas vana, ecepte kande existas laboro.

Ed omna laboro esas senfrukta, ecepte se ol akompanesas da amo.

E kande vi laboras amoze, vi unionas l'una al altra ed a Deo.

* * *

E quo' esas laborar amoze?

Lo esas texar la telo per fibri ekstraktita ek via kordio, qualse olta esus vestizota da via maxim amata persono.

Lo esas konstruktar habiteyo kun estimo e beligar ol, quaze por gastigar onua maxim amata persono.

Lo esas quale seminizar kun tenereso e rekoltar kun joyego, qualse l' frukto esus por nutrar onua maxim amata persono.

Lo esas donacar ad omna kozi, quin vi kreas, sufluro de via propra spirito.

E konciar ke l' tota sakra mortintaro vin cirkondas e vin guatas.

* * *

Freque, me vin audabas dicar, qualse vi parlus en sonji: “Ta, qua laboras marmoro e grabas sur petro la formo di sua anmo, esas plu nobla kam ta qua plugas.

E ta, qua proprigas la kolori dil ciel-arko por pozar li sur la telo di portreto homal, pluvaloras kam ta, qua facas sandali.”

Tamen, me afirmas, nule en sonji, sed kande maxim vekigita me esas, ke l’ vento parlas ne plu dulce al giganta querki, kam al maxim senvalora herbi; ed esas granda nur ta qua, per sua amo ipsa, konvertas la voco dil vento a plu dolca kansono.

Laboro esas amo qua realeskas.

E se vi ne povas laborar amoze, sed nur despezuroze, esos preferinda, ke vi livez la laboro, irez sideskar an la pordo dil templo, ed ibe demandez almono de ti, qui laboras joyoze.

Nam se vi koquas kun indiferenteso, vi facas bitra pano, qua nur mi-kontentigos la homal apetito.

E se vi presas la vit-beri kun repugno, via repugno gut-varsos veneno che l’ vino.

E se vi deziras kantar per anjelal voco, ma vi ne amas la kantado, vi nur obstruktus la homal audili, qui kreesis por askoltar la voci dil jorno e la nokto-voci.

PRI GAYESO E TRISTESO

Lore, muliero demandis: Parlez a ni pri gayeso e tristeso!

E lu respondis:

Via gayeso es via tristeso sen maskilo.

E la sama puteo qua ekirigas via rido, freque plenigesabas da via lakrimi.

E quale' to povus esar altra-maniere?

Quante plu profunde penetros tristeso en via kordio, tante plu multa gayeson ol povos kontenar.

Ka la kupo, qua gardas via vino, ne es la sama kupo kam olta, qua bakesis dal potifisto?

Ka la liuto, qua delectas la spirito, ne es la sama ligno, qua vakuigesis dal stalo?

Kande vi tremos pro gayeso, regardez profunde en via kordio e vi trovos, ke nur to, quo produktabas via tristeso, esas to, quo produktas via gayeso.

Kande vi sentos vi ipsa trublata, regardez itere aden via kordio, e vi koncios, ke vi ploras pro to, quo antee esis via gayeso.

Uli ek vi dicas: "Gayeso superesas tristeso"; ed altri kontredicas: "No, tristeso esas plu granda."

Tamen, me dicas a vi, ke li amba esas ne-separebla.

Li arivas kune, e kande l'una sidas an via tablo, memorez ke l'altra dormas en via lito.

* * *

Certe, vi esas suspendita, quale balanciero, inter via tristeso e via gayeso.

Kande l' gardanto dil trezoro vin advokos por ponderar sua oro e sua arjento, la balanciero ya ocilos, segun ke l' balanco charjesos de gayeso o de tristeso.

PRI HABITEYI

Pose, konstruktisto pasis adavane e dicis: Parlez a ni pri habiteyi!

E lu respondis:

Vi konstruktez, ek via imagino-povo, branchi-nesto che l' foresto, ante konstruktar via hemo interne dil urbo.

Nam tale, lor via dekado, kande vi sentos granda hem-deziro, it altra ego vagema, qua existas en via internajo, deziregos la foreso e la solitaireso.

Via korpo es via maxim granda habiteyo.

Ol devlopesas sub la suno e dormas en la noktal quieteso; e sonjin ol ne indijas. Ka via habiteyo ne sonjas? E lor sonjar, kad ol ne livas l'urbo por serchar bosketo o monto-somito?

* * *

Dezirinde me povus juntar via habiteyi en manuedo e, quale semero, dis-semar li che boski e prategi.

Me volunte dezirus, ke l' vali esus via avenui, e la verda voyi via stradeti; tale ke vi povus querer l'una l'altra tra l' vit-agri, e retrovenar adheme kun la parfumo dil tero an via vesti.

Tamen, ne ja arivabas la tempo, kande to omna eventos.

Pro sua timo, via preavi vin plasizis tre proxime de l'uni l'altri. Pos un plusa tempo, la muregi di via urbi parseparos via hemi de via agri.

* * *

E dicez a me, ho, popolo di Orfalís! Quon vi posedas en via hemi? E quon signifikas protektar li per pordi riglizata?

Ka vi posedas paco, ta kurajo afabla qua desvelizas via povo?

Ka vi posedas memoraji qui, quale arki fulguranta, unionigas la somiti dil mento?

Ka vi posedas beleso duktanta al kordio de facitaji ek ligno e petro til la sakra monto?

Dicez a me: ka vi posedas to omna en via habiteyi?

O ka nur komforto ed anxio pri komforto, qua celite eniras la domo kom gasto, por divenar plu tarde gastiganto, e fine domestro?

* * *

Aye!, ed ol divenas mem domtisto e, per hoko e flogilo, ol uzas via maxim granda deziri quale marioneti.

Mem se lua manui esas silka, lua kordio esas fera.

Ol rukulas a vi por ke vi dormez, e pose, stacanta, ol vin vartas apud la lito por mokar pri la digneso di la karno.

Ol mokas pri via vibranta sentaji, por pose depozar li sur kotono, quale vazi frajila.

Realajo esas, ke l'anxio pri komforto mortigas la pasiono dil anno, e pose marchas ridanta che l' funero.

* * *

Tamen, vi, filii dil spaco, ne-konstanta e variema che l' repozo, esos nek unglyo-sizata, nek domtata.

Via habiteyo esos ne ankro, sed masto.

Ol anke esos ne pelikulo briloza, qua kovras vunduro, sed palpebro, qua protektas pupilo.

Vi ne faldos l'ali por trairar la pordi; via kapo abasesos sub nula tekto; e ne mem la faleskanta muri vin pavorigos.

Vi ne habitos en tombi prontigita da mortinto por vivanto.

Quankam luxoza ed splendida, via habiteyi ne enkarcerigos via sekretajo, nek gardos via maxim impetuoza deziri.

Nam to, quo esas senlimita che vi, habitas la cielal habiteyo, kuya pordo es la nebulo matinal, e kuya fenestri esas la kanti e la silenci di la nokto.

PRI VESTARO

E texisto demandis: Parlez a ni pri vestaro!

E lu respondis:

Vesti celas multo ek via beleso, ma nule via ledeso.

E mem serchante che vesti la libereso dil arkano, forsan vi trovos harneso e kateno che li.

Dezirinde vi recevus suno e vento, montrante plu multo ek via pelo e min multo ek via vestaro.

Nam la vivo palpitas che l' suno-lumo, e la mano di la vivo che l' vento.

* * *

Uli de vi dicas: “Es la vento dil nordo ta, qua texabas la vesti qui kovras ni.”

E me dicas: Yes, la responsanto esis la nordal aero.

Tamen, shamo esis lua texo-mashino, e tendini plumoligita esis lua filaro.

E kande lu finabis sua laboro, lu rideskis ibe, che l' bosko.

Vi ne obliviez, ke pudoro es kuraso kontre regardo de homo ne-pura.

* * *

E kande l' ne-puro desaparabos..., quo' esos la timideso, ultre entravilo e desnobleso che via mento?

E vi ne obliviez, ke l' tero su delectas lor sentar la pezo di via nuda pedi, e ke l' venti su amuzas ludetante per via hari.

PRI KOMPRAR E VENDAR

E komercisto dicis: Parlez a ni pri komprar e vendar!

E lu respondis:

La tero fruktifas, e l'unika kozo, quan vi deziras, esas saveskar quale plenigar via manui.

Ed esas en l'interkambio pri l' donacaji dil tero, ube vi trovos abundo e satisfaco.

Tamen, tal interkambio mustas agesar kun yusteso ed amo, nam lo kontrea vin duktos nur a hungro e dezirego.

* * *

Vi, komercisti dil maro, dil ruro e dil vit-agri: kande vi renkontos, che l' merkato, la texisti, la potifisti e ti qui rekoltas la spici, advokez lore la spirito dil tero, por ke lu vin helpez dum via trakti, e por ke lu santigez la balanco sur qua vi ponderas via valoraji.

* * *

E vi ne permisez, ke l'indolenti partoprenez via operaci, nam ti dezirus komprar per vorti via laboro.

Vi dicez a tala homi:

“Vi venez kun ni al agro, od irez al maro kun nia frati, nam ici esos same jeneroz a vi, kam li esas a ni”.

* * *

E lor la arivo dil kantisti, la dansistini e la flutisti, vi komprez anke to, quon li ofras a vi.

Nam anke li esas frukti- ed incenso-kolektisti; e to, quon li portas, quankam facita ek revii, esas vestaro ed alimento por la spirito.

* * *

Ed ante livor la merkato, voluntez sorgar ke nulu foriras vakua-manue.

Nam la spirito, mastro dil tero, ne dormos pace sur la vento, til ke lu ne vidabos kontentigita la bezoni di mem l'ultimo de vi.

PRI KRIMINO E PUNISO

Pose, un ek la judiciisti dil urbo pasis adavane e dicis: Parlez a ni pri Krimino e Puniso!

E lu respondis tale:

Kande via spirito marchas vagadanta sur la vento, esas lore kande vi, sola e ne-prudenta, facas kulpo al ceteri e konseque anke a vi ipsa.

E pro l'eroro facita, vi mustas pordo-frapetar avan la greto dil bonfacanto e vartar dum instanto.

* * *

Via propra deo es quale maro senlimita.

Lu su mantenas por sempre kom ne-koruptebla.

E quale la etero, lu elevas nur ta qua posedas ali.

Via propra deo, quale l' suno, savas nulo pri talpo-celeyi, nek serchas la ter-trui dil serpenti.

Tamen, via propra Deo habitas ne nur en via spirito.

Multo ek vi es ankore homal, dum ke multo altra es nulo plusa kam mikra monstracho misformacita, qua marchas dormanta tra l' nebulo serchante sua propra veko.

* * *

E pri l' homo, qua permanas che vi, me deziras parlar a vi nun.

Nam esas lu, e nule via deo interna (ta mikra monstracho en la nebulo), ta qua konocas la krimino e la puniso pri su ipsa.

* * *

Ofte, me vin audabas dicar relate l' homo qua deliktas, qualse lu esus ne un ek vi, sed ulu stranja, intruzinto che via mondumo.

Tamen, me dicas a vi, ke tale quale al bonfacanto ed al yusto onu ne permisas elevar su adsuper lo maxim supra existanta che singlu de vi, tale anke la maligna e la febla homi ne povas falar adsube lo maxim infra, quo same existas che vi.

E tale quale ne mem simpla folio flaveskas sen la tacanta aprobo dil tot arboro.

Tale anke, la kriminanto ne povas deliktar sen la okulta volo da vi omna.

Quale che procesiono, vi marchas ensemble vers via propra deo. Vi esas, sam-tempe, la voyo e la voyajanto.

E kande ulu de vi falas, lo esas por ti, qui marchas dop ica, quaz averto pri l' stono, qua es obstaklo sur la voyo.

Aye! Ed ica falas pro ti, qui lun preiras, qui, quankam plu rapida e plu ferma-paza, ne ja eliminabas la obstaklo.

* * *

E me anke dicos a vi lo sequanta, quankam mea paroli certe vundegos via kordio:

La homo asasinata es nula stranjero a sua propra asasino.

E la homo qua subisas furto, ne es ne-kulpanta pri ta furto.

La homo yusta ne es inocenta relate l'agi dal perverso.

E la homo pura es nule neta koncerne l'agi dal trahizero.

Yes, la kulpanto es frequa viktimo dal atakato.

E la kondamnato es, freque, ta qua suportas la kulpo dil inocento ed olta dil puro.

Es tote ne-possibla separar yusto de ne-yusto, e benigno de maligno.

Nam li stacas ensemble, orientizita al suno, same kam ensemble texasas la filo nigra e la filo blanka.

E kande l' filo nigra ruptesas, la texisto verifikas la tota texuro ed examenas mem la tota texo-mashino.

Se ulu de vi duktus ne-fidela spozino adkoram la judiciisto, vi permisez ke ica evaluez, anke, la kordio di la spozulo, e vi ponderez ilcua anmo sur la balanco dil yusteso.

E vi permisez ke l' judiciisto regardez aden la spirito dil ofensero, ante ke ica esez frapata per flogilo dal ofensario.

E se ulu de vi punisus ye l' nomo dil yusteso, e lu depozus la hakilo apud l' arboro dil maligneso, vi regardigez da lu, maxim bone, mem olua radikaro.

E lu advere koncieskos, ke l' radiki dil benigneso ed olti dil maligneso, to quo fruktifas e to quo ne fruktifas, interplektesas e kunmixesas che l' kalmigita kordio dil tero.

E vi ipsa judikez qua es advere la homo yusta.

Quala verdikton vi mustas diktar, kaze di ta, qua es honesta ye korpo, ma furtisto en sua spirito?

Ed a quala puniso vi kondamnos ta, qua korpale mortigas, ma qua, tamen, trovesas ja kom mortinto en sua anmo?

E quale' procesar kontre ta qua, esante trompero e tirano pri sua agi, esas sam-tempe ofensata ed insultegata?

* * *

E quale' vi punisus ti, kuya remorsi esas mem plu granda kam lia ne-yustaji?

Ka yusteso administrata segun la lego, quan vi volunte respektas, ne esas remorso?

Tamen, vi ne povas duktar la remorso aden la kordio dil inocento, nek extirpar ol del kordio dil kulpanto.

Olta, spontane, advokos dumnokte, por ke l' homi vekez e kontemplez su ipsa.

E vi, ti qui pretendas komprenar la yusteso: quale' vi povus parkomprenar ol, sen egardar omna fakti sub plena suno-lumo?

Nur tale, vi sucesus intelektar, ke same la stacanto kam la falinto, esas unika homo, stacanta avan krepusklo, dum la nokto dil mikra monstracho ipsa, qua es la jorno di lua propra deo.

E nur tale, vi parintelektus, ke l' supra petro dil templo ne gravesas plu multe kam la maxim infra petro jacanta che olua fundamenti.

PRI LEGARO

Lore, advokato questionis: Maestro, quon' tu dicas pri nia Legi?

E lu respondis tale:

Vi komplezas a vi per establisar legi, ma vi delectas vi, mem plu multe, per violacar li.

Same kam ta kindi, qui, ludante apudmare, konstruktas pacientoze sablo-kasteli, por plu tarde, ridante, destruktar li.

Tamen, dum ke vi konstruktas via sablo-turmi, la maro adportas plusa sablo an la plajo.

E kande vi lin destruktas, la maro ridas kun vi.

La maro, advere, sempre ridas kun la inocento.

* * *

Tamen, quo' eventas a ti por qui la vivo esas nula maro, e por qui la legi homal esas nula sablo-kasteli, ma por qui, vicee, la vivo esas roko, e la lego esas cizelo per qua li povas skultar sua propra desegnuro sur la roko?

Quon dicar pri l' paraliziko, qua odias la dansisti?

Quon dicar pri l' bovo, qua prizas sua yugo, e judikas l' alko e la cervo en la foresto, qualse li esus animala egarema e vaganta?

Quon dicar pri l' olda serpento, qua ne povas desligar su de sua pelo, e dicas al ceteri, ke li esas desvestizema e senshama?

E quon dicar pri ta, qua arivas frue che festino mariajal, e kande lu ja manjabas til saturar su, lu foriras dum asertar, ke omna festi esas violaci, ed omna homi, qui celebras olti, esas prilega violaceri?

* * *

Quon me dicos pri ti omna, se ne ke anke li recevas la suno-lumo, ma nur che lia dorso?

Li vidas nur sua ombri, e tal ombri esas lia legi.

E quo' esas la suno por li, ultre kruzelo di ombri?

E li, qui' esas li por dicernar la bona legi, se li savas nur kurveskar por desegnar sua ombri sur la tero?

Tamen, vi, ti qui marchas orientizit al suno, qua' desegnuri sur la tero povas haltigar vi?

Vi, ti qui vehas kun la aero, qua' vento-flecho direktos via voyo?

Qua lego homal povas retenar vi, se vi sukusas via yugo, ma ne che l' pordo dil karcero homal?

Qua legin vi timos, se, dum dansar, vi ne mispazas nek shokas kontre l' fera kateni dil homo?

E qua' vin duktos ad-koram la judiciisti, se vi laceras via vestaro, ma vi abandonas ol che l' voyo di nula homo?

* * *

Populo di Orfalís! Vi povas enetuyigar la tamburo e destensar la kordaro di la liro; ma, qua' imperos la alauda dil cieli, ke lu ne kantez?

PRI LIBERESO

Ed oratoro dicis: Parlez a ni pri Libereso!

E lu respondis:

Che l' pordegi dil urbo ed apud la fairo di via herdo, me vin vidabas prosternar kun posturo di amegar via propra libereso.

Quale sklavi, qui humileskas koram la tirano e lun laudas, mem se lu lin ocidas.

Aye! Che l' bosketo dil templo ed en la citadelo, me vidabas le maxim libera' kun lia libereso kom kargajo, quaze yugo o manoti. E mea kordio sangifis; nam vi povos liberestar nur kande, mem via deziro ipsa por serchar libereso, divenos harneso, e vi ne plus egardos libereso kom skopo e kom maxim grand atingo di suprega kontenteso.

* * *

Vi esos advere libera, nur kande via jorni ne pasos tote sensorge, e via nokti ne jorneskos sen ula deziro ed ula chagreno.

Ma, mem plu bone, nur kande tal kozi envlopos via vivo, e vi, nuda e libera, vin elevos ad-super oli.

* * *

E quale' vi vin elevos adsuper via jorni e via nokti, se vi ne ruptas la kateni, quin, che l' vekesko di via komprenado, vi ipsa ligabas cirkum via kloko meridiana?

Realajo es, ke to, quon vi nomas libereso, es la maxim forta ek tal kateni, quankam olua mashi brilegas koram la suno e blindigas via okuli.

E quo' esas libereso, ultre fragmenti di via propra anmo, quin vi povus forjetar por atinger esar libera?

Se esas ne-yusta lego to, quon vi deziras abolisar, ta lego skribesis per via propra manuo, sur via fronto.

Vi ne povus nihiligar ol per brular via legaro, nek per lavar la fronto di via judiciisti, mem se vi varsus la maro adsur ol.

E se koncernesas despoto, quan vi deziras destronizar, verifikez ke l' trono, quan vi furnisabas a lu che via internajo, restas pardestruktita.

Nam quale' despoto povas guvernar la libero e la superbo, se ne per la despotismo, qua existas en lia propra libereso, e la shamo en lia propra superbeso?

E se esas sucio to, quon vi deziras forpozar de vi, tal sucio selektesabas da vi ipsa, ed absolute sen koakto.

E kaze ke esas pavoro to, quon vi deziras ekpulsar, ne obliviez ke lua sideyo lokizesas en via kordio, e nule en la manui di ta, quan vi timas.

* * *

Omno advere agitesas, per permananta embraco, che via internajo: lo volata e lo repudiata, lo repugnanta e lo estimata, lo vizata e lo evitata.

To omna movas che vi quale lumi ed ombri, quale pari en amoroza uniono.

E kande l'ombro desaparas, la lumo qua konsumesas divenas ombro por altra lumo.

E sama-maniere, kande via libereso perdas sua kateni, ol automatale divenas kateno di plu granda libereso.

PRI RACIONO E PASIONO

Ed Almitra suplikis itere: Parlez a ni pri Raciono e Pasiono!

E lu respondis yene:

Via anno, ofte, esas batalio-agro, ube via raciono e via judiko-povo kombatas kontre via pasiono e via deziro.

Me prizus pacigar via anno per chanjar la deskonkordo e la rivaleso di via elementi ad uniono e melodio.

Ma quale' agar, ecepte se anke vi ipsa esas pacigeri, to es, amanti di via elementi?

* * *

La raciono e la pasiono esas la remilo e la seglaro che via maral anno.

Se ta remilo e ta seglaro krakus, vi povus agar nulo, ecepte flotacar ye l'ocilado dil ondar, od esar enkarcerigita che l'angoriganta senmezureso dil maro.

Nam la raciono, kom unika guvernanto, esas forco qua limitizas; e la pasiono, senguverna, esas flamo brulanta por sua propra destrukto.

Konseque, lasez ke via anno exaltez via raciono e duktez ol adsur la somito dil pasiono, por ke tale ol povez kantar.

E permisez ad ol direktar via pasiono per la raciono, por ke olta povez experiencar sua singla-dia rivivigo e, quale l' fenixo, rinaskar de sua propra brezaro.

* * *

Me prizus se vi sorgus via raciono e via pasiono, qualse li esus du amata gastis che via habiteyo.

Vi certe ne honorizus un ek ta gastu plu multe kam l'altra; nam se vi atencas ita e neglijas ica, vi perdos l'estimo e la fido di amba gastu.

* * *

Kande, che l'kolini, vi sideskas ye l'ombro fresha dil blanka popli, kunjuante la paco e la quieteso dil agri lontana e dil prategi, permisez, lore, ke via kordio silence klamez: "Deo reponas en la raciono."

E lor la tempesto-arivo, kande l'vento, diveninta uragano, sukusos la foresto, e la tondro e la fulmino proklamos la majesto dil cielo, permisez ke via kordio dicez kun pavoro: "Deo agitas en la pasiono."

E quoniam vi esas eksufluro che l'domeno di Deo, e folio en Lua foresto, vi devus, ye Lua simileso, reponar en la raciono ed agitar en la pasiono.

PRI CHAGRENO

Lore, muliero demandis: Parlez a ni pri Chagreno!

E lu respondis:

Via chagreno esas la irupto dil envlopilo, qua inkluzas via intelekto.

Tale quale l' semino dil frukto mustas ruptesar por ke lua kordio esez expozat al suno, tale anke vi mustas experiencar chagreno.

E kaze ke vi povus mantenar extazita via kordio, avan la mirakli omna-dia di via existo, chagreno nule semblus a vi min multe marveloza kam joyo.

Lore, vi aceptus la sezoni di via kordio, same kam vi aceptas la sezoni, qui trairas via agri.

E vi vigilus, serenamente, tra l' vintri di via aflikteso.

* * *

Granda quanto de via chagreni selektesas da vi ipsa.

Oli esas la bitra medikamento per olqua la mediko, qua existas interne di singla homo, risanigas vi per remediar via maladesi.

Do, vi fidez al mediko, e drinkez lua medikamento silence, quietamente.

Nam lua manuo, quankam harda e pezoza, guidesas dal manuo tenera di Ta, Qua ne videblesas.

E la kupo, quan lu ofras, quankam eskaldos via labii, moldesabas per l'argilo, quan la Potifisto ipsa humidigis per Sua lakrimi sakra.

PRI SU-KONOCADO

Lore, yen ke viro dicis: Parlez a ni pri Su-Konocado!

E lu respondis:

Via kordio, silence, konocas la sekretaji dil jorni e dil nokti.

Tamen, esas via oreli qui deziregas la sono dil konoco de via kordio.

Vi volus konocar parole to, quon vi sempre savis pense.

E tushar per via fingri la nuda korpo di via revi.

Ed esas bona, ke to esez tale.

La celita fonto di via anno bezonas divenar aquo-falo e kurar murmuranta vers la maro.

E la trezoro, qua jacas en via senextrema profundaji, bezonas revelesar a via okuli.

Tamen, ne permisez ke balanco ponderez via ne-konocata trezoro.

E ne serchez la profundaji di via su-konocado per kroso o per sondilo.

Nam to, quo es personal, es maro senlimita e senmezura.

* * *

Vi ne dicez: “Me trovabas lo vera”; plubonesas dicar: “Me trovabas verajo.”

Vi ne dicez: “Me trovabas la voyo dil anno”; plubonesas dicar: “Me trovabas l’anno tramarchanta mea voyeto.”

Nam l’anno certe tramarchas omna voyeti.

L’anno ne trairas un unika itinerario e ne kreskas same kam kano.

L’anno su prizentas quale lotuso kun petali sennombra.

PRI DOCADO

Lore, docisto dicis: Parlez a ni pri Docado!

E lu respondis:

Existas nula homo, qua povas rivelar a vi ulo, quo ne jacas profunde dorminta che l'auroro di via konocado.

La docisto qua, cirkondata da sua dicipuli, marchas ye l'ombro dil templo, ne donas a vi de sua sajeso, sed, plu bone, de sua fido ed estimo.

Se lu es advere saja, lu ne interdiktos a vi acesar lua savo, sed, prefere, lu vin duktos adan la solio di via propria inteligenteso.

L'astronomo povas parlar a vi pri sua savo relatanta la spaco, ma lu nule povos ofrar a vi tal savo.

La muzikisto vin povos instruktar pri la ritmo existanta en la spaco, ma lu povos donar a vi nek l'orelo, qua kaptas olta, nek la voco, qua pleas olta.

E ta qua dominacas la cienco dil nombri, povos parlar a vi pri la regioni dil pezo e la mezuro, ma lu ne povos duktar vi aden oli.

Nam la vido-kapableso di singla homo prestas sua ali a nul plusa homo.

E tale, quale singlu de vi meditas sole ye l'konoco di Deo, tale anke singlu devas agar sole pri sua konoco koncernanta Deo e la misterio dil tero.

PRI AMIKESO

E yunulo demandis: Parlez a ni pri Amikeso!

E lu respondis:

Via amiko es la respondo a via bezoni.

Lu es l'agro, quan vi seminizas kun amo e rekoltas kun gratitudo.

Lu es via tablo e via hemo.

Nam vi proximeskas a lu kun via hungro e serchante paco.

* * *

Kande via amiko revelas sua pensajo, vi ne timez la “no”, che via propra mento, nek retenez la “yes”.

E kande lu taceskas, via kordio ne cesas audar olta di lu.

Nam, che amikeso, mem sen paroli, omna pensaji, omna deziri ed omna esperi naskas e kunpartigesas kun juego e sen ostenti.

Kande vi foriros de via amiko, vi ne sentez aflikteso; to, quo maxim multe amesas di lu, forsan divenos plu klara dum lua absenteso, same kam l'amo al monto es, del planajo, plu klara por la montano.

E, che amikeso, vi ne permizez intereso, ecepte olta signifikanta profundigar en la spirito.

Nam l'amo, qua serchas nulo plusa kam la revelo di sua propra misterio, ne esas amo, sed reto cintilifanta, qua peskas nur ne-utila persono.

* * *

E vi rezervez lo maxim bona de vi por amiko.

Se lu mustas experiencar la fluxo di via mareo, vi lasez ke lu experiencez anke olua refluxo.

Vi ne querez amiko nur por pasigar la tempo kun lu.

Vi querez lu, kande vi disponas tempo por vivar.

Nam lua tempo esas por plenigar via bezoni, ma ne via frivoleso.

Ed existez, che la dolceso dil amikeso, subridi ed interkomuniko di plezuri.

Nam, che la roso dil mikraji, la kordio renkontras la fresheso di sua matinaro.

PRI KONVERSADO

E humanisto dicis: Parlez a ni pri Konversado!

E lu respondis:

Vi parlas kande vi cesas permanar quiete kun via pensi.

E kande vi ne povas habitar por plusa tempo la solitaireso di via kordio, vi habitas via labii, e lore la sono es amuzo e ludo.

E che multa de via babiladi, la penso restas preske mortinta.

Nam la penso es ucelo ne-gravitanta qua, en kajo de paroli, povas desfaldar sua ali, ma ne flugar.

* * *

Esas uli inter vi, qui serchas homi tedanta, pro la timo sentar su sole.

La silenco dil soleso revelas, avan lia okuli, lia propra nudeso, e lore li intencas fugar.

Ed esas uli altra, qui reflektas sen konoco e sen premedito; li dicas verajo, quan li ipsa ne sucesas intelektar.

Ed existas uli plusa qui, posedante verajo en sua internajo, ne expresas olta per paroli.

Che l' sino d'ici permanas la spirito en silenco ritmoza.

* * *

Kande vi renkontros via amiko, che l' voyeto o che l' placo, lasez ke la spirito agitez via labii e direkttez via lango.

Permisez ke l' voco de via voco parlez al orelo di lua orelo.

Tale, lua anno gardos e konservos la verajo de via kordio, same kam on gardas e konservas la saporo dil vino jeneroza, mem kande olua koloro obliviesabas e la kupo ne plus existas.

PRI TEMPO

Ed astronomo dicis: Maestro, quon tu dicas a ni pri Tempo?

E lu respondis:

Vi deziras mezurar la tempo, ne-mezurebla ed infinita.

Vi volas adjustigar via konduto e same direktar la marchado di via spirito, konforme a kloki e sezoni.

Vi deziras transformar la tempo a rivero, e sideskar an olua rivi por admirar olua fluado.

* * *

Tamen, lo infinita, quo existas en vi, prisavas lo infinita dil vivo.

E anke savas, ke l' hiera tempo esas nulo plusa kam la memorajo dil hodia tempo, e ke l' morga tempo esas la revo dil prezento.

E ke to, quo kantas e kontemplas che vi, vivas ankore en la limiti di ta unesma instanto, qua dispersis l'astraro dil cielo.

Qua' inter vi ne sentas ke lua amo-kapablesa es senlimita?

E tamen, qua' ne sentas tal sama amo, quankam senlimita, kontenata en la centro di sua spirito ed agitata nek de amoza pensajo ad altra, nek de amoza prodaji ad altra?

Ka tempo ne es, quale amo, ne-partigebla e ne-mezurebla?

* * *

Ma se che via penso jacas la impero mezurar tempo per sezoni, vi lasez ke, adminime, singla sezono tegez le cetera.

E vi permisez, ke lo prezenta embracez lo pasinta per la memorajo e lo futura kun impetuo.

PRI LO BONA E LO MALA

Ed un del oldi dicis: Parlez a ni pri lo Bona e lo Mala!

E lu respondis:

Me povas parlar a vi pri lo bona, quo jacas en vi, ma ne pri lo mala.

E quo' esas lo mala, se ne lo bona martirigita da sua hungro e dursto?

Verajo es, ke kande to, quon ol subisas, es dursto, ol drinkas mem ek l'aquo stagnanta.

* * *

Vi bonesas kande vi unesas kun vi ipsa.

Tamen, kande vi ne unesas kun vi ipsa, vi ne malesas.

Nam domo partigita ne esas kaverno di maligna homi, sed nur domo partigita.

E navo sen guvernilo povas driftar meze dil rifaro sen sinkar.

Vi bonesas kande vi esforcas por donar de vi ipsa.

Tamen, vi ne malesas kande vi serchas ganaji por vi ipsa.

Nam kande vi esforcas por serchar ula ganajo, vi esas nulo altra kam radiko, qua forte su fixigas en la subsulo por ekstraktar la substanco de lua sino.

Certe, frukto ne darfes dicar a radiko: "Esez quala me, matura e plena, ed omna-tempe donanta de tua abunduro."

Nam donar esas bezono por la frukto, same kam recevar esas bezono por la radiko.

* * *

Vi bonesas kande vi plene prikoncias via diskurso.

Tamen, vi ne malesas kande vi esas quaze dorminta e via lango stoteras sen irga skopo.

E mem vana diskurso povas plufortigar lango debila.

* * *

Vi bonesas kande vi marchas vers via skopo per pazi ferma e sekura.

Tamen, vi ne malesas kande vi marchas ad ol klaudikante.

E mem ti, qui klaudikas, nule retromarchas.

Ma vi, ti qui fortesas ed ajilesas, voluntez esforcar ne klaudikar koram la kriplo, por tale ne obskurigar lua boneso.

* * *

Vi povas benignesar multa-maniere, e ne malignesar, kande vi ne benignesas.

Vi esas nur ociera ed indolenta.

Regretinde, cervi ne povas instruktar tortugi pri ajilesa.

* * *

Che via dezirego por ego supera jacas via boneso: e tal dezirego jacas en vi omna.

Ma, che uli, tal dezirego es torento, qua fluas vers la maro, transportante sekretaji del montoza rampi e kansoni del boski.

Kontre ke, che altri, olta es tranquila rivereto, qua exkursas en anguli ed anguleti, e konsumesas ante atingar la skopo.

Tamen, vi ne permizez ke ta, qua deziregas, dicez a ta, qua nur deziretas: "Pro quo tu esas lenta e vacilanta?"

Nam ta, qua advere benignesas, nule questionas ta, qua nudesas:

“Ube es tua vesto?”; e lu anke ne questionas ta, qua indijas domo: “Quon divenis tua hemo?”

PRI PREGADO

Lore, sacerdotino dicis: Parlez a ni pri Pregado!

E lu respondis:

Vi pregas lor via desfortunaji e lor via bezoni; ma vi devas anke pregar lor la kontentigeso di via joyo, e lor via dii di abundeso.

* * *

Quo' es pregado, se ne l'expanso di via spirito en l'etero vivanta?

E se vin konsolacas varsar en la spaco via obskureso, vin delektez anke difuzar en olta l'auroro di via kordio.

E se vi povas plorar nur kande via anno vin incitas a pregar, ol anke vin incitos, un-foye e plusa-foye, quankam ploranta, til ke vi sucesos ridar.

La pregado vin elevas por ke vi renkontrez, cha la spaco, ti qui esas preganta sam-instante, quin, exter la pregado, vi povus nul-tempe renkontrar.

Konseque, intencez ke via vizito en ta templo ne-videbla esez por nulo plusa kam por l'extazo e la jentila komuniono.

Nam se vi eniras la templo kun la nura skopo demandar, vi ne recevovos.

E se vi eniras ol por vexar vi ipsa, nulu helpovos vi staceskar.

E se vi eniras ol por pregar por la bonajo di altra homi, vi ne askoltesos.

Suficas ke vi enirez la templo ne-videbla.

Me ne povas docar a vi quale pregar per paroli.

Deo ne askoltas via paroli, ecepte kande esas Lu ipsa Ta, Qua dicas oli per via labii.

E me ne povas docar a vi la pregado del maro, del foresto e del monto.

Ma vi, ti qui naskabas che l' monti e che l' mari, vi povas trovar olia pregado en via kordio.

E se vi askoltas en la quieteso dil nokto, vi audos oli modulacante olia silenco.

“Patro nia, Tu Qua esas nia ento alizita: la volo, qua jacas en ni, esez nia propra volo.

Tua deziro en ni esez anke nia propra deziro.

Tua dezirego en ni esez to, quo transformez nia nokti, qui esas Tua, a jorni, qui anke Tua esas.

Ni darfas demandar nulo de Tu, nam Tu prisavas nia bezoni, mem ante ke oli genitesas che ni.

Tu esas nia bezono, e kande Tu donas a ni pluso de Tu ipsa, Tu tote Tun donas a ni.”

PRI PLEZURO

Lore, ermito, qua singla-yare esis vizitanta l'urbo, pasis adavane e dicis: Parlez a ni pri Plezuro!

E lu respondis:

Plezuro es kansono di libereso.

Ma ne libereso.

Ol es la florifo di via deziri, ma ne lia frukto.

Ol es abismo advokante sua alteso.

Ma ol es nek l'abismo nek l'alteso.

Ol es l'enkarcerigito aquiranta ali.

Sen embracar per oli la spaco.

Aye, Plezuro es advere kansono di libereso!

E me emoceskus, se vi kantus ol tot-kordie.

Tamen, me ne volus ke via kordio misirus dum kantar.

* * *

Uli de via yuna homi serchas Plezuro qualse to esus omno, e li judikesas e kritikesas.

Me ne lin judikus nek reprimandus. Me preferas ke li serchez ol.

Nam li deskovros Plezuro, ma ne nur Plezuro.

Ol havas sep fratini, e la maxim humila de li es plu bela kam Plezuro ipsa.

Ka vi audabas parlar pri ta homo qua, exkavante l' sulo por serchar radiki, trovis trezoro?

* * *

Ed uli de via olda homi rimemoras plezuri qualse olci esabus kulpi en qui li falis dum ebriesar.

Ma la chagreno es l'obskuresko dil inteligenteso e ne lua puniso.

Li mustus rimemorar sua plezuri kun gratitudo, qualse olci esabus rekoltajo di somero.

Tamen, se tal chagreno lin konsolacas, lasez li, nam ibe li trovas sua plezuro.

Ed existas inter vi ti, qui esas nek yuna por serchar, nek olda por rimemorar.

E quoniam li timas serchar e rimemorar, li eskapas de omna plezuri, timante desprizar la spirito od ofensar ol.

Ma mem che lia privaceso jacas lia plezuro.

E tale, anke li trovas sua trezoro, quankam li exkavas per manui tremanta por serchar radiki.

Ma, vi dicez a me: qua' povas ofensar la spirito?

Ka naktigalo povas ofensar la noktalo silenco? Ka lampiro l'astraro?

Ka via flamo o via fumuro povas esar kargajo por la vento?

Ka vi konsideras la spirito kom aquo stagnanta, quan vi povas sordidigar per agitar ol?

* * *

Multa-foye, kande vi renuncas ulo plezuroza, vi fakte akumulas la deziro che l' celeyi di via spirito.

Kad ulu savas ka to, quon ni represabas hodie, ne kreskos morge?

Mem via korpo prikoncias sua heredajo e legitima bezoni, ed ol ne volas trompesar.

E via korpo es la harpo di via anmo.

E de vi dependas, ke olta pleez por vi milda muziki o soni konfuziganta.

* * *

E nun, vi questioneez via kordio:

“Quale’ on povas dicernar to, quo esas bona che plezuro, de to, quo ne esas tala?”

Irez en via agri ed en via gardeni, e vi lernos ke l’ plezuro dil abelo konsistas en libacionar la mielo del floro.

E sama-maniere, la plezuro dil floro konsistas en ofrar ta mielo al abelo.

Nam, por abelo, floro es vivo-fonto.

E por floro, abelo es amor-mesajo.

E por li amba, abelo e floro, donar e recevar plezuro es bezono ed extazo.

* * *

Populo di Orfalís! Pri plezuri, vi agez quale flori ed abeli.

PRI BELESO

E poeto dicis: Parlez a ni pri Beleso!

E lu respondis:

Ube' vi serchos la beleso, e quale' vi trovos ol, ecepte se ol es via voyo e via guidilo?

E quale' vi parlos pri ol, ecepte se ol ipsa prontigas via diskurso?

* * *

Ta qua insultesis e ta qua ofensesis dicas: "La beleso es bonvolanta e jentila.

Same kam yuna matro, pudoroza pri sua propra glorio, ol marchas inter vi."

E le pasionoza dicas: "No, la beleso es ulo konsistanta en forteso e teroro.

Quale tempesto, ol sukusas la tero sub nia pedi e la cielo super nia kapo."

* * *

La fatigito e l'enyigito dicas: "La beleso susuras dolcege; ol parlas en nia spirito.

Olua voco atingas nia silenci, quale lumo extingesanta, qua tremas pro pavoro al obskureso."

Tamen, la desquietigito dicas: "Ni audabas ol kriadar meze dil montaro.

E kun olua kriado arivis sono de galopi, agitado de ali e bramado de leoni."

* * *

Dumnokte, la gardanti dil urbo dicas: “Beleso jorneskos kun l’auroro del Oriento.”

E jorno-meze, laboranti e voyajanti dicas: “Ni vidabas ol inklinar adsur la tero del fenestri dil krepusklo.”

Dumvintre, ti qui balayas la nivuro dicas: “Ol arivos kun la printempo, saltante sur la kolinaro.”

Dumsomere, la falcheri dicas: “Ni vidabas ol dansar kun l’autunal foliario, ed an olua hari ni vidis fluktuar nivuro-floki.”

Yen to omna, quon vi dicabas pri beleso.

Ma vi advere parlabas ne pri ol, sed pri deziri ne-realigita.

E beleso ne es bezono, sed extazo.

Ol es nek boko durstanta, nek vakua manuo suplikanta.

Ol es, plu bone, kordio inflamita ed anmo ravisita.

* * *

Ol es nek l’imajo, quan vi volus vidar, nek la kansono, quan vi dezirus audar.

Ol es, plu bone, imajo videbla, mem se vi klozas l’okuli, e kansono, quan vi audas, mem se vi stopas via oreli.

Ol es nek la liquida nutrivo, qua jacas interne dil rugizita kortico, nek alo qua adheras ad ungl.

Ol es, plu bone, gardeno sempre florifanta, e trupo de anjeli, qui *nevre cesas flugar.

* * *

Populo di Orfalís! Beleso es vivo, kande l’ vivo desvelizas sua vizajo senmakula.

Ma vi esas la vivo e la velo.

Beleso es l'eternesio regardanta su ipsa sur spegulo.
Ma vi esas l'eternesio e la spegulo.

PRI RELIGIO

Ed olda sacerdotulo dicis: Parlez a ni pri Religio!

E lu dicis:

Ka me parlabas a vi pri ulo altra?

Ka ne esas religio omna ago ed omna medito?

E quo esas to, quo esas nek ago nek medito, sed miraklo e surprizo, sempre emananta del anmo, mem se l' manui cizelagas la petro o prontigas la texo-mashino?

Kad ulu povas separar sua fido de sua agi, o sua kredajo de sua labori?

Qua' audacas extensar sua hori avan su ipsa, dicante: "Ico por Deo ed ico por me. Ico por mea anmo, ed ico altra por mea korpo?"

Omna via hori esas ali, qui trairas la spaco de ento ad altra ento.

Ta, qua uzas sua etikaleso kom sua maxim bona vesto, agus plu saje per aparar nuda.

Vento e suno ne krevisus lua pelo.

E ta, qua definas sua konduto per filozofiaji, agas qualse lu enkajigus sua kantema ucelo.

* * *

La maxim libera del kanti ne produktesas interne di kaji, nek inter greti.

E ta, por qua l'adorado esas fenestro apertesanta, ma anke klozesanta, ne ja vizitabas la habiteyo di sua anmo, kuya fenestri apertesas admaxime.

* * *

Via vivo singla-dia es via templo e via religio.
Sempre, kande vi eniros ol, adportez integre to omna, quo es
via.

Adportez la plugilo e la forjilo, la ligna martelo e la liuto.
To omna, quon vi kreabas pro bezono o por plezuro.

Nam, en la revo, vi ne povas levar vi ipsa adsuper via sucesi,
nek falar plu adinfre kam via ne-sucesi.

Ed adportez kun vi omna homi.

Nam, en l'adorado, vi ne povas flugar plu alte kam lia esperi,
nek vexesar plu base kam lia desespero.

* * *

E se vi konocus Deo, vi havus nula enigmati por dechifrar.

Esos preferinda, ke vi regardez cirkum vi, e vi Lun vidos
ludar kun via kindi.

E voluntez admirar la spaco: Vi Lun vidos marchar sur la
nubi, extensar Lua brakii ye l' fulmino e decensar kun la pluvo.

Vi vidos Lu subridar che l' flori, e pose leveskar ed agiteskar
Lua manui che l' arbori.

PRI MORTO

Lore, Almitra parlis: Quon tu dicas a ni pri Morto?

E lu dicis:

Vi volus konoceskar la sekretajo dil morto.

Ma, quale' konoceskar ol, ecepte se vi serchas ol en la kordio dil vivo?

La blanka otuso, kuya okuli blindesas dumjorne, ne povas deskovrar la misterio di la lumo.

Se vi advere deziras konocar la spirito dil morto, apertez via kordio al korpo dil vivo.

Nam vivo e morto esas unajo, same kam fluvio e maro esas unajo.

* * *

En lo maxim profunda de via esperi e deziri jacas via tacanta konoco pri lo transmonda.

E quale semini revanta sub la nivuro, via kordio prirevas la printempo.

Vi fidez al revi, nam en oli celesas l'enirol al eterneso.

Via pavoro al morto similesas olta dil pastoro koram la rejo, kande ica extensas la manuo por honorizar ita.

Ka l' pastoro ne joyas, malgre sua tremado, konciante ke lu povos ostentar la marko rejala?

E malgre sua joyo, eska lu ne plukoncias sua tremado?

* * *

Nam, quo' es mortar, se ne livrar su nud al vento e fuzesar sub la suno?

E quo' es ne respirar, se ne liberigar la respirado pri sua sencesa fluxu e refluxu, sucesar elevar su, expansar ed adkurar koram Deo sen entravili?

Advere, vi kantos nur erste vi drinkos ek la fluvio dil silenco.

E kande vi atingabos la somito dil monto, lore vi komencos klimar.

E kande l' tero demandos via membri, lore vi sucesos ganar la vereso.

LA DEPARTO

E la sun-kusho esis arivinta.
Ed Almitra, la sibilo, dicis:
Ica dio ed ica loko benedikesez, same kam tua spirito, qua
parlabas a ni.
E lu respondis:
Ka me esis ta qua parlis? Ka me ne esis anke audanto?

* * *

Pose, lu decensis de la skalo-gradis dil templo, e la tota
populo sequis lu. E lu arivis en sua navo e haltis sur ol.
Ed ancor-foye regardante l' populani, lu dicis laute:
Populo di Orfalís! La vento men imperas adear vi.
Quankam min rapide kam la vento, me mustas departar.
Ni, vagadanti, qui sempre serchas maxim solitara voyo,
komencas nula dio ibe, ube ni finabas l' antea dio; e nula
jornesko renkontras ni ibe, ube l' sun-kusho adeis ni.
Mem dum ke l' tero esas dormanta, ni esas voyajanta.
Ni esas la semini dil planto ferma pri lua skopo; ed esas lor
nia matureso e lor la kontentigo di nia kordio, kande ni lansesas
al aero, e ni dis-semesas.

* * *

Esis poka mea tempo inter vi, e mem plu poka la paroli, quin
me dicis a vi.
Tamen, mea voco povus mortar en via oreli, e mea amo
efacesar ek via memoruyo; lore, me retrovenos a vi.

E kun kordio plurichigita, e labii plu komplezant a la spirito,
me parlos a vi.

Yes, me retrovenos kun la mareo.

E quankam la morto povus celar me, e la maxim granda
silenco envlopar me, me serchos itere via komprenemeso.

E mea serchado ne esos ne-utila.

Se ulo, de to quon me dicabas, esas vera, tal veraĵo revelos
su ipsa per voco plu klara e per paroli plu adequat a via pensi.

Populo di Orfalís! Me departos kun la vento, ma ne al nihilo.

E se ica dio ne parkontentigos via bezoni e mea amo, vi
permesez ad ol eser promiso por altra dio.

La bezoni di homo chanjas, ma ne lua amo nek lua deziro,
ke tal amo povez kontentigar li.

Vi do saveskez, ke me retrovenos del maxim granda del
silenci.

La nebulo, qua en la jornesko disipesas lasante nura roso che
l'agraro, su levos formacante nubo e falos diveninte pluvo.

E me esabas quale l' nebulo.

Dum la noktalo quieteso, me marchabas sur via stradi, e mea
spirito penetrabas via domi.

E la pulsadi de via kordio esis en mea kordio, e me sentis an
mea facio via eksufluro, e me konoceskis vi omna.

Aye! Me saveskis pri via joyi e via chagreni, e via revii esis
anke mea revii.

Ed ofte, me esis inter vi quale laguno meze dil montaro.

Me reflektis en vi la somiti e la rampi serpentatra, e anke la
diskursiva trupi de via deziri e pensi.

E til mea silenco arivis la ridado de via kindi, quale rivereti,
e la deziregi de via yunaro, qualse li esus riveri.

E de pos ke li atingis mea profundajo, rivereti e riveri ne
cesabas kantar.

* * *

Tamen, atingis me ulo plu dolca kam la ridado, e plu granda kam la dezirego.

Yen: to quo esas senlimita che vi.

La homo vasta, en qua vi omna esas nulo plusa kam celuli e nervi; ta en kuya kanto omna kansoni esas nulo plusa kam vibradi indijanta sono.

Interne di ta homo grandioza, anke vi esas grandioza.

Kande me lun kontemplis, me vin kontemplis ed amis.

Nam, qua distin povas atingar l'amo, qui ne ja kontenesas en ta domeno senmezura?

Qua vizioni, qua esperi e qua konjekti povas dominacar ita flugado?

Quale giganta querko, parkovrita per flori di pomiero, es la homo grandioza, qua habitas che vi.

Lua vigoro vin ligas kun la tero, lua parfumo vin elevas vers la spaco, ed en lua senfineso vi esas ne-mortiva.

* * *

On dicabas a vi ke, quankam vi similesas kateno, vi esas tam febla kam la maxim frajila de olua mashi.

To esas nura mi-verajo, nam, same, vi esas tam forta kam la maxim forta de olua mashi.

Mezurar vi pri via maxim mikra ago, es quale evaluar la potenteso dil maro pri la frajilesa di lua spumo.

Judikar vi pri via falii es quale kulpar la sezoni pri lia ne-konstanteso.

* * *

Aye! Vi esas quale maro.

E quankam la navi strandanta vartas la mareo an via rivi, tamen, same kam maro, vi ne povas acelerar via marei.

Vi esas, anke, quale sezoni.

E quankam dumvintre vi negas via printempo, ol repozas en via internajo, subridas en sua dormetigo e ne ofensesas.

Vi esez certa, ke me ne dicas a vi to omna, por ke vi povez dicar l'una a l'altra: "Lu laudabas ni tro multe. Lu egardabas nur lo bona che ni."

Me parlas a vi nur per paroli, quin vi ipsa pense konocas.

E quo' es la konoco, dicita per paroli, se ne l'ombro del konoco senparola?

Via pensi e mea paroli esas ondegis de siglita memoruyo, qua gardas memoraji de nia tempi olima.

E de antiqua dii, kande l' tero ne ja esis koncianta pri ni, nek pri su ipsa.

E de ta nokti, en qui la nokto esis ankore sukusata dal kaoso.

Saja homi venabas a vi por donar a vi de lia sajeso. Me venis por prenar de via sajeso.

E yen ke me trovabas ulo, quo es plu granda kam la sajeso.

E ta ulo es la flamo di via spirito, qua sempre restas akumulanta pluso de su ipsa.

Dum ke vi, forigita de lua expansiveso, deploras di via dii la sterileso.

La vivo serchas la vivo che l' korpi, qui timas la tombo.

* * *

Hike esas nula tombi.

Ica monti ed ica planaji esas bersilo ed esas ponto.

Omna-tempe, kande vi trauros l'agro, ube vi enterigis via ancestri, regardez atencoze tala loki, e vi videskos vi ipsa e via kindi dansar manu-interprenante.

Advere, vi ofte kreas gayeso sen konciar prie.

* * *

Esis altra homi arivinta che vi, ed a ta homi, po promisaji orizita, quin li facis a via fido, vi donis richeso, povo e glorio.

Me donabas a vi ulo min grava kam promisajo e, tamen, vi demonstrabas a me plu multa jenerozeso.

Vi kontentigabas mea maxim granda deziro dop la vivo.

Me certigas da vi, ke existas nul donacajo plu grandioza kam olta, qua transformas la skopi di homo ad ardoranta labii, e la tota vivo a fonto.

E precize ibe trovesas mea honoro e mea rekompenco.

Nam, kande me arivas an la fonto por drinkar, me sempre renkontras la vivo-limfo ipse-durstanta.

Ed ol drinkas me, dum ke me drinkas de ol.

* * *

Uli de vi judikabas me kom superba e desafabla, pro ke, segun li, me ne acceptas donacaji.

Me certe esas tro superba por aceptar salarii, ma ne por aceptar donacaji.

E quankam me esis manjanta frukti forestal meze dil kolini, dum ke vi esis deziranta, ke me sideskez an via tablo...

E me esis dormanta an la portalo dil templo, dum ke vi volunte gastigabus me...

Ka ne esis via afabla zelo pri mea jorni e pri mea nokti to, quo dolcigis la nutritivo a mea palato, ed aureolizis mea sonji per vizioni?

* * *

Yen pro quo me benedikas vi plu multe.

Esas multo to, quon vi donas, mem sen konciar to, quon vi donis.

La bonvolo, qua regardas su ipsa sur spegulo, petreskas.

E bon ago, qua vokas su ipsa per nomi tenera, divenas l'origino di malediko.

* * *

Uli de vi qualifikabas me kom superba ed ebriigita da mea propra solitaireso.

E vi dicis: “Lu kunsidas kun arbori dil foresto e ne kun homi.

Lu sideskas, sola, sur la somito dil kolini, e regardas ad-infrenia urbo.”

Veresas, ke me klimis kolini e marchis en fora loki.

Quale' me povas kontemplir vi, se ne de grand altajo o de tre distanta loko?

Quale' on povas atingar proximajo, se ne de lontanajo?

* * *

Altra homi advokis me, ne per paroli, e li dicabas:

“Stranjero, stranjero amanta la monti ne-acesebla: pro quo tu habitas la somiti sur olqui l'aglo konstruktas sua nesto?

Pro quo tu serchas lo ne-atingebla?

Qua tempestin tu kaptas per tua reto?

E qua ucelin vaporeza tu chasas en la cielo?

Tu venez adhike ed unionez tu kun ni.

Tu decensez e kalmigez tua hungro per nia pano, e tua dursto per nia vino.”

En la solitaireso di sua anmo, li dicis to omna; ma lia soleso esis plu profunda kam to, quon li imaginabis; yen pro quo me serchis nur la sekretajo di via gayeso e di via chagreno.

E me chasis nur lo maxim bona che vi, to quo certe iras vers la cielo.

Tamen, la chasanto esis anke la chasato. Nam granda nombro de mea flechi eskapis de mea arko nur por serchar mea propra pektoro.

E ta, qua esis fluganta, mustis reptar.

Pro ke, kande mea ali desfaldesis koram la suno, olia ombro sur la tero esis tortugo.

E me, la kredanto, esis anke la deskredanto.

Pro ke, ofte, me pozis la fingro en mea propra ulcero, por obtener plu granda fido a vi ed a via maxim granda konoco.

* * *

E per tal fido e tal konoco, me dicas a vi:

Vi ne enkarcerigesas en via korpo, nek exilesas en habiteyi od agri.

Nam to, quo esas via, habitas sur la monti e vagadas kun la vento.

To ne esas ulo, quo reptas vers la suno serchante varmeso, od exkavante trui en l'obskureso por serchar loko sekura.

Sed ulo libera: spirito qua tegas la tero e movas en l'etero.

* * *

Se mea paroli esas ne-preciza, vi ne probez klarigar oli.

Ne-preciza e nebuloza es la komenco di omna kozi, ma ne lia fino.

E me joyus se vi memorus me kom komenco.

La vivo e to omna, quo vivas en ol, konceptesas che l' nebulo, e ne che l' kristalo.

E qua' savas ka l' kristalo ne esas nebulo deskreskanta?

* * *

Me prizus se, kande vi memoros me, icon vi memoros:

To, quo semblas esar plu febla e konfuza che vi, esas lo maxim forta e lo maxim definita.

Ka ne esis via sufluro to, quo erektis e hardigis la strukturo di via ostaro?

Ka ne esas revo, quan nulu de vi memoras revir, to quo konstruktis via urbo ed aranjis omno existanta en ol?

E se vi povus vidar la ventegi de tal sufluro ed audar la susuro dil revo, vi cesus vidar omno plusa e vi audus nul altra sono.

* * *

Tamen, vi ne vidas nek audas, e to bonesas.

La velo, qua nebulizas via okuli, esos lacerata dal manui qui texitis ol.

E l'argilo, qua stopas via oreli, esos trituro dal fingri qui petrisis ol.

E vi vidos.

E vi audos.

Do, vi ne plus deplerez ita blindeso, nek prilamentez ita surdeso.

Nam, ita-die, on revelos a vi l'okulta skopi existanta en omna kozi.

E vi benedikos same l'obskureso kam la lumo.

* * *

Pose, lu cirkum-regardis, e lu vidis la pilotisto di lua navo stacar apud la guvernilo, ilqua esis kontemplanta lore la seglaro desfaldita, lore la horizonto.

E lu dicis:

Pacienta, troe pacienta es la kapitano di mea navo.

La vento suflas e la seglaro nerveze agitesas; e la pilotisto demandas rumbo.

Mea kapitano, serenamente, vartas ed expektas mea taco.

Ed anke ica maristi, qui audabas la koro dil granda maro, askoltabas me paciente.

Nun, li ne plus vartos.

Me prontesas.

La rivereto arivis an la maro, ed ancor-foye la granda matro aceptas la filio apud elua sino.

* * *

Adeo, populo di Orfalís!

Ica dio finabas.

Ol klozeskas cirkum ni omna, same kam la nenufaro cirkum sua propra matino.

Ni konservos to omna, quon on grantabas a ni.

E se to ne parkontentigos ni, ni mustos itere kunvenar ed ensemble extensar nia manui al donacanto.

Vi ne obliviez, ke me retrovenos a vi.

Nura instantly, e mea deziregi rijuntos polvo ed spumo por altra korpo.

Instanto, nura instantly por repozar che l'aero, ed altra muliero men konceptos.

* * *

Me adeas vi, e me forlasas la yuneso, quan me travivis kun vi!

Esis apen hiero, kande ni interrenkontris dum sonjar.

Vi amuzabas per via kanti mea solitareso, dum ke me, per via deziregi, erektabas turmo en la cielo.

Ma nun nia sonjo pasabas e desaparabas; e proximeskas l'auroro.

La jorno-mezo jacas super ni; nia matinesko esas ja plena jorno.

Ni mustas departar.

Se che l' krepusklo dil memorajo ni interrenkontros plusa-foye, ni konversos itere, e lore vi kantos a me plu profunda kansono.

E se nia manui interrenkontros ancor-foye en plusa sonjo, ni konstruktos plusa turmo en la cielo.

* * *

Pose, lu facis signalo al maristi, e li ne-mediate desankragis, tale liberigante l' navo, e li omna komencis navigar vers Oriento.

* * *

E klamado, quaze de un unika kordio, elevesis del popolo vers la cielo e plulongeskis super l'aqui kom imensa klamado.

Nur Almitra restis tacanta, dum regardar la navo departar, til ke ol esis desaparinta meze dil nebulo.

E kande l' tota popolo disiris, el restis sole sur la kayo, ed el rimemoris en sua kordio la yena frazo:

“Instanto, nura instanto por repozar che l’aero, ed altra muliero men konceptos.”

FINO

GLOSARIO

(kompilita dal autoro ipsa)

adear, adeo: adiar, adio (Deo > adeo).

devlopar: developar (vorto-kompresuro).

difikulta: desfacila.

dubtar: dubitar (vorto-kompresuro).

envlopar: envelopar (vorto-kompresuro).

-er: dezinenco di volitiva infinitivo.

eska: ka (ol sempre enduktas direta questiono).

ILA PROFETO: LA PROFETULO.

ilcua: ilua (di ilca).

it: ita (avan vorto komencanta per “a”).

kindo: infanto o puero (til 14 o 15 yari).

krepusklo: krepuskulo (vorto-kompresuro).

kuya: di qua, di qui, di quo (la).

lontana: fora.

-mente: -e (por formacar manieral adverbi).

nevre: nula-tempe.

parlar: parolar (vorto-kompresuro).

qualse: quale se (vorto-kompresuro).

quoniam: konsiderante ke, donite ke, egarde ke.

sed: ma (dop propoziciono neganta).

subridar: ridetar.

Unesma libra Ido-edituro, revizita, dil famoza verko, tradukita a plu kam 100 lingui, dal Libanana-Usana poeto, novelisto, esayisto e piktisto Khalil Gibran (1883–1931), por celebrar la 20 Ido-yari dil tradukinto, la konocata Valenciana Ido-skripto e voyajero Partaka. Verko unesme publikigita sendajope en la forumo posta_Mundi (Yahoo), de pos la komenco di 2006, min kam tri yari pos ke Partaka arivis en Idia (2003), e ripublikigita numerope en la jurnalo *Posta Mundi* de pos la komenco di 2011.

La infra imaji montras la portreto dil autoro e la kovrilo dil unesma originala edituro, Angla-lingua (1923).

